

Inwestycja w rodziny. Polityka rodzinna w trakcie trzech lat rządów Prawa i Sprawiedliwości

Rodzina stoi w centrum zainteresowania rządu Prawa i Sprawiedliwości. Miliardy złotych przekazane z budżetu państwa na rzecz rodzin stanowią nie tyle pomoc, co inwestycje. Tak rozumiana polityka rodzinna jest doskonale odbierana przez Polaków.

Badania CBOS z listopada 2017 roku, podsumowujące dorobek gabinetu Beaty Szydło po dwóch latach działalności pokazały, że polityka wobec rodziny należała do najmocniejszych stron rządu. Po zmianie na stanowisku premiera polityka rodzinna nadal stanowi priorytet rządu. Mateusz Morawiecki dał temu wyraz w swoim exposé, a rząd podkreślił rolę prorodzinnych reform w projekcie budżetu na 2019 rok, gdzie zabezpieczono środki na wszystkie programy prowadzone przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Do pakietu dodano też kolejne elementy – jak program „Dobry Start”, w ramach którego uczniowie otrzymują wyprawki szkolne.

Diametralna zmiana

Tak prowadzona polityka rodzinna jest doskonale oceniana przez Polaków. Kolejne badanie CBOS, tym razem z maja bieżącego roku, pokazuje, że działania państwa w tej sferze dobrze lub bardzo dobrze ocenia niemal połowa Polaków (49 proc.). Dla porównania, w 2012 roku taką ocenę wystawił poprzedniej koalicji średnio tylko co dziesiąty Polak (9 proc.), a rok później ten odsetek wyniósł zaledwie 12 proc. Mówimy więc o diametralnej zmianie postrzegania polityki rodzinnej państwa.

Za dobrą zmianą stoją zwiększone wydatki na rzecz polskich rodzin. W 2015 roku z budżetu państwa na ten cel przeznaczono 1,78 proc. Produktu Krajowego Brutto. W roku 2017 roku na prorodzinne programy rządu wydano 3,11 proc. PKB. To wzrost o 75 proc.

Efekt 500 plus

Zmiana dokonana się (w dużej mierze) dzięki wprowadzeniu programu Rodzina 500 plus. To jeden z flagowych programów rządu Prawa i Sprawiedliwości, który stanowi fundament wsparcia polskich rodzin.

Z danych na koniec września 2018 roku wynika, że z programu korzysta 3,8 mln dzieci. Wsparcie trafia do 2,47 mln rodzin. Z cytowanych już badań CBOS dowiadujemy się, że Rodzina 500 plus jest uznawana za najlepszy lub jeden z

najlepszych sposobów wspierania rodzin niemal we wszystkich grupach społeczno - demograficznych. Od momentu uruchomienia programu do rodzin trafiło już 57,8 mld złotych.

Rodzina 500 plus to nie tylko zastrzyk pieniędzy dla budżetów domowych polskich rodzin. To również redukcja ubóstwa wśród dzieci, czy wpływ na poprawę sytuacji demograficznej Polski.

Program przyniósł zdecydowaną poprawę warunków materialnych rodzin. O 1/3 spadło w latach 2015-2017 ubóstwo skrajne (z 6,5 proc. do 4,3 proc.). Bieda przestała mieć twarz dziecka. Zagrożenie ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wśród dzieci w Polsce spadało najszybciej spośród wszystkich krajów Unii Europejskiej. Przeciętne miesięczne wsparcie na dziecko w rodzinie wzrosło ze 148 złotych w 2015 roku do 690 złotych w ubiegłym roku.

Powoli rośnie wskaźnik dzietności – z 1,29 w 2015 roku do 1,45 w roku ubiegłym, kiedy na świat przyszło 402 tys. dzieci.

Dobry start dla uczniów

W pakiecie programów prorodzinnych ministerstwa jest wspominany już „Dobry Start”, na który w projekcie ustawy budżetowej zabezpieczono 1,44 mld złotych. „Dobry Start” to wsparcie dla 4,5 mln uczniów. Tym bardziej ważne, że rodzice coraz głębiej muszą sięgać do kieszeni, żeby sfinansować zakup przyborów szkolnych. Z danych CBOS wynika, w przeliczeniu na jedno dziecko w wieku szkolnym wydatki te wyniosły średnio 679 złotych.

- 300 złotych wyprawki szkolnej wypłacanej w ramach programu jest również bardzo dobrze oceniane przez rodziców. Trzy czwarte ankietowanych przez CBOS Polaków popiera pomysł rządu – mówi minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska.

Rozwój istniejących programów

Resort nie tylko wprowadza nowe programy, ale też reformuje te istniejące, żeby w większym stopniu służyły rodzinom. Taką reformę przeszedł program „Maluch +”, który wspiera tworzenie nowych miejsc opieki w żłobkach, klubach dziecięcych oraz u dziennych opiekunów. Dzięki programowi powstaje infrastruktura ważna dla rodziców najmłodszych dzieci. To ułatwienia dla osób, które chcą łączyć pracę zawodową z wychowywaniem dzieci.

Znacząco zwiększyło się m.in. finansowanie programu. W 2015 roku na rozwój instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przeznaczono 151 mln złotych. W

tegorocznej edycji na program przeznaczono już 450 mln złotych. Taka sama kwota została zabezpieczona w projekcie budżetu państwa na 2019 rok. Nabór ofert do przyszłorocznej edycji programu już się rozpoczął.

Od 2015 roku systematycznie rośnie liczba miejsc opieki nad maluchami. Na koniec 2015 rok funkcjonowało ok. 84 tys. takich miejsc. Szacujemy, że na koniec tego roku będzie ich ok. 143 tys., czyli o 70 proc. więcej. Tylko w tej edycji programu utworzyliśmy rekordowe 24,5 tys. nowych miejsc w instytucjach opieki.

Rozwijamy też Kartę Dużej Rodziny, która jest elementem wsparcia budżetów rodzin wielodzietnych. W 2015 roku w programie uczestniczyło 1,2 tys. partnerów. Dziś to już 4,8 tys. partnerów oferujących zniżki w prawie 22 tys. lokalizacji.

W projekcie budżetu na 2019 na Kartę Dużej Rodziny przeznaczono 40,8 mln złotych, ponad 12 mln złotych więcej niż w bieżącym roku. Od nowego roku Kartę Dużej Rodziny będą mogły otrzymać także rodzice, którzy kiedykolwiek wychowali troje lub więcej dzieci.

Obecnie z Karty Dużej Rodziny korzysta w całej Polsce ponad 2 mln osób.